

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

A Ante B

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

quibus b. euphonię causa mutatur in u. Et in compo-
 sitione quidem ab nonnunquam significat priuationem:
 vt Ab similitudo non similitudo. Nonnunquam separationem
 vt in ablato/ausugio. Ponitur interdum pro extra: vt
 Abduco: et pro contra. vt Abusus/ contra vsum. Ali-
 quado superflua est: vt apud Luui. Flaui supplemē-
 tum ab roma abduxerat. In appositione pro modo
 motus de loco denotat: vt ab ehere ebustus promi-
 cat. Dodo sumitur pro post. Inue. Etul ab octaua
 Variua bibit. Abs/ tam in appositione/ q̄ in com-
 positione iungit: vt Abs te/ abstineo: separata etiam
 q. vt absq̄ abs quolibet/ abs quouis. Teren. Abs q̄
 uis homine cum est opus beneficiū accipere gaude-
 as. Compositi autē cum c. vt abscondo: significatq̄
 retractionē in partem posteriorē/ sicut in abstrabo.
 Et aliquado priuationē: vt in Abstemius quasi si-
 ne ebrietas. Ab postea pro exponi consuevit. Terē.
 in Ecy. Ab sese suā voluptatem vt explet. Et abs fit
 compositum absq̄.

Abas antis per vna b. nomen est argiuorū regis. p̄p̄t̄
 Abantes ppliōnū inter actiuos sic Heron. scribit
 Abatos pe. cor. latine dicit inaccessibiles. fit est ab et
 priuatiua vt diximus et βασις: in cuius aonito est si-
 ne argumento more ionico βαρ βνο βνοδρ βα/
 τοσ και αβατοσ est autē βαγω verbū anomalū
 multa significans/ vado/ ascendo/ venio/ descendō et
 pleraq̄ alia. Quo nōmie dicta est insula in extremis
 egypti palude mēp̄tica posita/ q̄ ad illā. p̄pter lūm
 et papyrōnū copīā difficilimus sit aditus: vbi p̄m̄
 nilus magno fragore descendit/ dicente Luc. lib. 10. p.
 Hinc abaton quā nostra colit veneranda vetustas.
 Terra potens. Hoc nōie etiā vocatus est locus v̄
 tra egyptū et ethyopas.

Abacti dicebantur magistratus qui coacti deposuerūt
 imperium.

Abactores qui sint: quere in dictione abigeus.

Abaphus p̄t̄. cor. latine dicit non tinctus. Sic dicitur
 p̄ba dicitur bis tincta οἷα σερπικου δροιο
 και βαπτω το λουω και το χρωματισω οδρ
 βαπτισω και βαπτισα περωω αριστο φα
 υνο quare bapt sacerdotēs vel baptista nihil aliud
 significat q̄ immeritores.

Abauus penul. cor. dicitur est pater proauit: q̄ non lon-
 ge sit ab auo. Sic abauia mater proauit.

Abdera pe. pro. vbs trachię. Democriti p̄bi et prota-
 gore sophistę patria quā Diomedis fori condidit
 et a se cognominauit. De hac Quir. Aut te deuoue
 ar certis abdera diebus. Hęc postea collapsa Clago-
 mene a clagomenis ex asia venistibus qui eā in ma-
 iorē formā redegerunt/ vocata est: iuxta quam bysso-
 nium stagnū fuisse dicitur: in quo cuncta narrantia de-
 mergunt: vnde nomen habet βυσσω neco/ demer-
 go. Hinc fit nomen patriū abderita.

Abdico as. pe. cor. expello/ quāsi longe dico/ amoueo.
 Unde et abdicare sicut dicimus qd̄ est bonis priuare
 et quasi extra familiā abdicere/ dū pater adhuc viuūt.
 Et hereditario dō post mortē patriū ap̄te fieri dicitur.
 Lact. lib. ii. Que facta est pater recognouisset/ abdū
 cauit atq̄ expulit filiū. Et abdicare est renūciare: qd̄
 pertinet ad magistratū. Lūi. lib. iiii. Dictator bello
 ita gesto: vt nō tam fortūne defuisse videre: felicita-
 tem q̄ gloria maior in vrbem rediit/ magistratus se
 abdicauit. Item Repudiare. Ter. Sed ex Hicero
 natū vt vidit puerulū Chremes recusat nuptias ge-
 nerū abdicat. Item negare. Pac. in Atlanta regno
 expellunt/ consanguineā esse abdicant.

Abdico is. pe. pro. pi. tū. significat abnego/ detestor. qd̄.
 Abdo is. didi. itum. ex ab et do. significat abscondo. Li-
 ui. lib. ii. Abdito/ intra vestem ferro proficiscit. Tir-
 gi. p̄ includo posuit: Sed pater omnipotens spelun-
 cis se abdidit artis.

Abdo indeclinabile nomen p̄bet̄ est: et apud nos ser-
 uus eius interpretat: debet pronūciari sic αβδω.

Abdomē penul. pro. d. significat pinguedinē que sp̄ng
 adheret: et in qua renes iacent: dicit q̄ abditū sit. Ju-
 ue. Dantani qd̄ v̄ter adest abdomine tardē. Cor.
 Cel. lib. iiii. Ipsa autē ista inter coxas et pubē in imo
 ventre posita sunt: a quib⁹ ac pubē abdomen sursum
 versus ad hęcordia peruenit. Plau. in Eur. Pernam
 abdomen iuis glandiū. Quidā abdomen intelligūt
 fumen: hoc est sūllas cum lacte suo mammas a lacte
 iam fugato et abdito ex vicino sumpta occasiōe euz
 abdomen interius sit. Fumen vero exterius. Plinū
 us lib. 10. ij. Muius et fumen optimum si modo fetus
 non hauserit eiecitū deterrimus antiqui abdomen
 vocant.

Abduco is. penul. pro. d. significat inde seu extra duco.
 Sal. Reliēs Catilina per montes asperos magnis
 itineribus in agr̄ Distonensem abducit. Lact. lib.

A Ante B

Abax acis. a cuius genitiuo greco format⁹ est nomina/
 tiuus latinus Abacus abaci. penul. cor. quo nomine
 significat coquoꝝ tabula: et etiā mensa quā tā ad edē
 dum/ q̄ ad bibendū vasa exponūt. In quē sensum
 Inuen. dicit: Arcoli sex ornamentū abaci. Est et ma-
 thematicorū tabula in qua lineę numeri et figure de-
 duci solēt. Persi. Nec qui abaci numeros et lecto in
 puluere metas/ scit risisse vaser. Apule. in Bagia.
 Cerumentā abaco et puluisculo deę dedisses. Bar.
 lib. Seo. Abacis nuncupat res depingendis/ desi-
 gnandisq̄ oportuna formis. Sunt etiā abaci colūna-
 rum ornamenta: hoc est tabule quadꝝ que supponū-
 tur epistilijs λεγεται γαρ ἡ ὀστ καμαξ colūna
 trabs pernica postea cū ἐπι. Unde Cicru. li. iij. scri-
 bit abacū debere esse longū et latū q̄ crassa columna
 est. Muius diminutiū est abaculus.

Abaculus sumit. p̄ calculo. Plin. lib. xxxvii. Geluti est
 calculi sunt quos quidā abaculos appellāt.

Abaccidentibus/ qui accidentia scribunt/ hoc est cui datū
 est: vt occurrētia litteris mandet: vt est apud Esduā.

Abarim/ scythię regio: in qua syluestres homines de-
 gunt/ aueris post crura plantis q̄ maximā habēt ve-
 locitatē passimq̄ cū feris vagant. Auctoꝝ Plin. li. vii.

Abaleno abalienas/ remoueo/ abstrabo. Plau. in cur.
 Nec prohibere quid/ nec prohibebit: nisi mors ani-
 mum meū abs te abalienauerit. Hinc Abalienatus
 dicitur quem quis a se remouerit. Alienatus pro qui
 alienus factus est.

Abana pe. cor. fluius damasci in radicibus libani ex-
 ortus in syriacū effundit mare.

Abeneꝝ pe. cor. cingulū sacerdotale sicut docet Hiero.
 poly. Vira arte ex cocco purpura hyacinthoꝝ cre-
 reūta vt flores atq̄ gēme i eo viderent et distincte.

Abbarim pe. cor. mons excelsum diuidens terrā amon
 et euphratis a terra promissionis contra hierico ior-
 danē vsq̄ fluiū procedē radice: insignis est. Do-
 sis in delyi iudeorū ducis morte.

Abba per geminū bb. syra dictio est: latine dicit pater.
 qd̄ ap̄le exposuit: In quo clamamus abba pater.

Abbas artis. ab abba similis pater dicit. Quo etiā no-
 mine significat ipsa abbatis dignitas: sed in hoc dis-
 putatio est inter doctores linguarū: q̄ vnico b̄ scribi
 oporteat contra vulgi opinionē.

Abbatissa se. ab abbate. Hiero. de modo viuēdi cū a se
 mitis iusticię deuīat ipam et etiā abbatissa cognoscat

Abbatia e. a recētiōibus capitur tam p̄ abbatis digni-
 tate/ q̄ pro loco in quo habitat abbas: sed quonīā ni-
 mis male sonat greco imitatus per th. scribere sem-
 per abbatia penul. longa.

ff. pro violenter ducere posuit atq; abigere. Postre-
mo capiti abductus Babylonem/pgnas impietatis
sue graui seruitio perpendit. Sic Curtius cu ait/
armenit omne abductu. Interdu abducere est a lo-
co. A psona abstrahere/alienare. Qu. Detel. De
interca nec domesticus dolor/nec cuiusq; iniuria ab
repub. abducet. Licet. lib. i. Tus. p translatione dicit.
Digni e ingenij reuocare metu a se lib? /z cogitatio
ne a plectudine abducere. Interdu ponit. p simplici.
Lui. Flau? supplecti omne ab Roma abduxerat.
Ab eo is. iui vel u. itum. discedo. Li. li. j. Hec locus
sublimis abut. Inde Abitus z abitio. p discessu. Te-
re. in beati. Propter ea hec turba atq; abito venit.
Et abire dicit qd nos paulatim deserit. Id e adelp.
Dentes abierit dec. i. effluerunt. Et abi dicimus
quali hereti motatis. Id e. Nos istec intro auferre:
abire. Quis abire denotat motum ad que qd est ire.
Quis z motum de quo inclum habeat. Hiero. lib.
j. Regu. Abit ergo Dauid z viri eius in cella.
Abelline pe. pd. dicit sunt auellang: ab abellino cam/
panie oppido vbi abundant.
Aberceo es. ex ab et arceo: significat prohibeo. Plau.
Atq; eam abaret domo.
Aberro as. valde erro: longe digredior. Lac. libro. iiii.
A q; duo ritui si aberrauerint/arefcat necesse e. Ci-
ce. lib. v. Tus. Sed redeat vñ aberrauit oratio. In
de aberratio profugiu. Id e Cassio. Veru tamen ali-
am aberratione a molestis no habemus.
Aberunco cas. componitur ex duabus prepositioni-
bus: scz e. cu runco/et ab cum erunco. Runco deo
est vellere. Nam proprie de herbis dicitur cu eucl-
lunur. Columel. libro. ii. frequentem tam e erigunt
farritione et runcationem vt herbis liberent. Erun-
co similiter. Idem de Medica. Cu feueris eam septi-
us irrigato. Paucos deide post dies vbi ceperit fru-
cticare: omnes alterius generis herbas erunco. Abe-
runco atq; p translatione. Cicero de lib. do. posuit pro
uerto/depello/auerto. Id maluerunt meliora: atq;
vina amentia aberru castent me. Lu. li. viii. Pla-
cut ad aberuncanda deorum iram victimas cedi.
Abfoze pe. cor. significat abfuturum esse. Que duo per-
b. scribuntur: ne si per gemina ff. scriberent: compo-
ta quis crederet ex ad: que oppositu significaret. Na
vt illa no futuz dicunt cu ad tempus denegat: sic ista
cu aduenturu tempus designat. Qui. Est quoq; in fa-
tis reminiscit affoze tps. Licet Sta. li. j. The. acci-
pere videat i significatio p sentis. Sensit manifesto
numine ductos affoze quos necis ambagib? augur
Apollo. Sic abfoz. p abesse: affoze adesse. Cirs.
Atq; vna rex: ipse noto copulsi eod e Affozet gne-
as. De alijs a foze copositis vide in dictione foze.
Abgrego as. pe. cor. ab grege duco: vel ex plurib? gre-
gibus partes subduco. Id uic contrarium est aggre-
go quod est addo: et quasi in gregem duco. Dilgre-
go de et segrego/ pro disungo poni solet: quibus
contrarium est congreco.
Abhinc vna pars et cum actio: significat ante hac. Te-
ren. in And. Interca mulier quedā abhinc trienniu
ex andro comigravit huic vicinie. Sic dicim?. Ab-
hinc decē annos/ pro ante decē annos.
Abhorreo es. rut. mo cu actio/ mo cum abto iungitur.
Lui. lib. iiii. Partū abhorrens famā ampliat. Suet.
de aug. Na pumilos atq; distortos/ et omis gene-
ris eiusde: vt ludibria nature/ maliq; omis abhorru-
it. Lacta. lib. iiii. No est sapientia si cetū hominū ab-
horret. De abto abunde reperitur exempla. Nec
mirū si accusatiū regie et abtū: quomā ei? simplex
horreo duplici significacione fungitur: hoc est horri-
dus sū. Hiero. Horrebāt sacco mēbra deformia. Et
timeo. Cirs. lib. ii. Geo. Nec varios horret strepi

tus. Et in altera abto/ in altera constructur actio: hoc
facit abhorreo: cuius significatio duplex est/ duplici
q; casu construct. Cu em accusatiuo iungit: i simili se-
re significacione sumit qua horreo. Lac em quasi se-
proximā audire vel aspicerē id primescimus execra-
murq;. Cum deo abto: tunc pcul nos esse ab eo quod
no placet/ vel qd refugimus demonstramus: vt si di-
ro: hanc rē abhorreo: significat execroz et pati ne/
queo. Abhorreo ab hac rē. alienus factus sum/ vel
procul esse volo. A multis em pcul esse volumus/ vt
a rebus veneris: licet nostris sensibus plerūq; odio
se non sint: sed animi moderacione ab illis abesse stu-
demus/ ne nobis officiant. Forte recepit Lau. vallā
ab ppositio: q; ablatiuū erigere videt. Sed si hoc in
plerisq; verbis fiat/ no tamē in omibus: sicut in abo/
leo/ abluo/ et huiusmodi: que accusatiuū/ no ablatiuū
postulant. Amb. lib. j. offic. hoc verbo vsus est abso-
lute cu inquit: Legim? officiu dicit a nobis posse: nec
ratio ipsa abhorret. i. aliena est. Quandoquidem ab
efficiendo dicit putamus/ quasi efficiū.
Abhorresco: valde timeo/ seu in horrore habeo: z qua-
si videre no patior. Lactantius de ira. Que terra con-
tremiscit: celumq; et mare/ et latebz tartareq; et de/
mones abhorrescunt.
Abies abietis: penultima correpta: arbor dicta p pte
ceteris arboribus longe cat. Hanc quidā gallica vo-
cant propter candore. Hec arbor pulcherrima in tra-
tibus: vt inquit Plinius libro decimosexto. Preci-
pua autem dos est crispantibus et intorto quodā dis-
curfu venaz preciosis. Pondus sustinere in edificijs
valida est. Abies etiā in translusum posita reniti-
tur ponderi: nec temere rumpitur pūisq; carieq; vi-
ribus deficit. Abies arborum altissima rectissimaz
est: cuius pars inferior enodis est/ et sappinus vocatē
superior: nodosa duriorq; est: et susterna vocat. Qua-
do precipit Laro prelū ex sappino faciendū: intelligi
vult ex abiete enodi: que pars a terra est. Quis di-
minutiū est abietula. Hec dicitur e Lac. forsan
ab e Lac: impello/ produco/ pprolongo.
Abiegnus na. num. quod est materiatur ex abiete: vt
abiegnē trabes.
Abietarius: faber lignarius/ negociator ab abietibus
et alijs lignozum generibus: vt apud Erud. faciant
opera abietarij. Id etiam materiarij dicuntur a ma-
terie: cuius noie ligna que ad edificandū fulciendūq;
necessaria sunt/ intelligēda esse declarat iurecōsul?
Abicio cis. penultima correpta/ z per geminū. i. quia
mutatur a in i. que tamen in pterito conuertitur in
e. Est autem abicere: a se longe iacere/ reijcere/ vili-
pendere. Lactantius libro quarto. Docerentq; iusti-
cia: quā populus perfidus abiecerat. Unde abiecti
dicuntur viles ac contempti.
Abiecto abiectas frequentatiuum: significat frequen-
ter abicio.
Abigo gis. penultima correpta: ex ab et ago: significat
rem odiosam/ molestam/ damnosamq; a loco fugo:
vt abegi canes a cenaculo/ et aues a segete. Quan-
doq; abigere est abducere: et hoc siue vi siue dolo fi-
at. Lucretius. Herculē in ea loca geryone interempto/
boues mira specie abegisse ferūt. Refertur qñq; ad
homines/ quandoq; ad res spūales. Plautus. Abi-
gam ego iam illū aduenientē ab edibus. Leo papa.
Abigatur prope terrenarū caligo rationū. Id uic si-
mile est amoueo/ sed mitius. Plautus. Amoui a fo-
ribus maximā molestiam. Quandoq; significat sim-
pliciter ante pellerē: vt fit cu boues ad pascua mitra-
tur. Var. lib. ii. Itaq; greges ouū longe abiguntur
ex Apulia in samniū estuatū.
Abigeus et abactor: vtrumq; ab abigo. Et est abactor
quicumq; greges abducit. Na abactores vocantur

Contra

pecuariis animalia fures latroculive. Abigei autē (vt auctor est Plinius) apie dicunt qui pecora de pascuis vt ex armicis subtrahit / r quodammodo dep- dantur: et abigendi studiū quasi arē exercent: equos de armentis / vel oues de gregibus abducentes. Ce- terum si quis ouē oberrantē / vel equos in solitudine relictos abduerit: non est abigeus / sed fur potius. Scribit et Claudius. Quantitas discernit furem ab abigeo. Qui em vna sue surripuerit / vt fur coerceri- tur. Qui gregem / vt abigeus.

Abigeatus tus. ipse abigendi actus / siue crimen aba- ctionis intelligitur.

Abyla / penultima producta. Potest tamen esse di- chrona. Stephanus Byzantius multa in libro de populis et vrbibus: Et Dionysius libycus αλ- λητοι πυμοτη μεν γαυαυρ εστιν ιβηρορ Υει τωρ ακεαριο προσ εσπερ ου ελεοι ακριση λαωρ αλυρη κει ται μια ιησ λευ περεθε τωρ ησσοσ χαρεσσοσ vbi multa Eu- stachius scribit. Et notandū est alybā dici a grecis r nō abylam: nisi dicamus esse metatbesin: sed sit vt lu- beat: omnino per y pslon scribi oportere: clarū est: mons est excelsus calpe qui in Hispania est oppoi- tus: quos ambos Herculis columnas dicunt.

Abintegro penul. cor. significat denuo: quasi res per- fecta rursus inchoetur.

Abintestato aduerbiū significat sine testamento.

Abiudico. as. pe. cor. significat rem de qua controuer- sia est per iudiciū: aufero alieno ve. Unde ager abiu- dicatus a Lilio dicitur: quē Romani per iniquū iu- diciū interceperant eriperātq. Etc. in ver. acti. ii. Nulla res cuiusq tam patria atq auita fuit: quē nō imperio itius abiudicaret. Huius cōtrariū est abiudi- co quod est p sententiā et iudiciū tribuo assigno ve: vt est illud. Et abiudicauit fieri petitionē cor.

Abiungo. is. separo. Virgilius libro. iij. Aeo. Et tri- stis arato: Werentē abiuugēs fraterna cede iuuen- cū. Huius cōtrariū est adiungo. is.

Abiugo. as. penul. cor. ppie a iugo alieno: sed p trās- lationē significat a re cui dicitur sū disiungo. Vac- que res a stabulis abiugat certū est loqui. Huius cō- trariū est adiugo quod est iuxta iugo: quod sit cū duo boues ad vna iugū iungunt. Plau. p trāslationē di- cit. Mater est aia adiugat voluntatē. Et Lactan. de opi. Et em pūitū est in singulis quibuscūq fingēdia: quaten⁹ r ministerio mēbroz ad necessaria vite vte- rentē: r quatenus adiugatis corpibus r laca soboles vniuersas generatim conseruaret animātes.

Abiuro. ras. penul. produ. significat rem mihi creditā iureiurando nego. Plau. in Cur. Egon a lenone qe- q mancipio accipio: quibus sui nihil est nisi vna lin- gua: qui abiurauit si quid creditū est. Et abiurare est contra ius aliquid tenere. Virg. lib. viij. Abstracte q boues abiurateq rapine.

Abiurati dicuntur: qui vinculo quodā amicitie restricti sunt. Hi ab alijs deuoti appellantur. Pl. in prolo- go. Scito conferentē me auctores dep: ebēdille ab abiuratis iuris et proximis veteres transcriptos ne- q nominagos. i. coniuuētissimis.

Ab lacto as. a lacte renoueo. Hierony. in li. j. Regū. Non vadā donec ablactetur infans.

Ab laqueo queas. a laqueo expedio: sed in frequentio- re vsu significat quod vulgo dicitur discaicco: quod sit cum circū arbores fodimus terrā: et radices supe- riores recidimus: vt magis fructificent. Columella libro tertio. Cinea vetus neq ablaqueāda est: ne ra- dices quas in sūmo habet inarescant: neq aranda: ne radices abumpantur. Palladius. Januario mē- se locis tēperatis ablaqueandē sunt vites: quod Tra- licopodicare appellant: id est circa vitis codicē dola-

bra terrā diligenter aperire: vt folia temporibus et imbibus prouocentur.

Ablatiuus casus quādoq p genitiuo ponitur. Virg. Illa ferat oleo est. Quādoq p accusatiuo: vt Bria- tior r pulchro venēs in corpore virtus.

Ablego as. penul. pro. Inde aliquo mēto. Lili⁹ libro j. Ducros venatū ablegauit. Dicit et de aialibus. Columella lib. vi. Itaq cū ablegabunt in ea loca p- ducēda erunt: quibus nullū impalcit pecus.

Abligurio abligur? penultima corepta: figurēdo ab- sumo. Teren. in Eū. Itidem patria qui abliguricat

Ablepssa αβλεσσα. a lamine cecitas r incon- siderantia: et habet accentū in penultima λευεται και τυφλοσ ησ οισσισρηκη ιστ και βλε πωτο οραω.

Abluo is. vide in dictione lauo as. Similit abluo que re in eius simplici luo.

Abloco as. penul. cor. alijs afflicto. Vide idictio loco.

Abnego gas. penult. cor. maxime nego quod maxime psciteri debeo: vt fidem / pietatē / r hmoi: quod vulgo renegare dicit. Lactan. li. ij. quinto. Nec em poterit retinere pietatē: qui cōmuni omnū patrē deū tanq pdigiatq rebelles liberi abnegassent.

Abnepos penultima corepta / silius pronepotis: qua- si seiuunctus a nepote. Est enim inter ipsū et nepo- tem pronepos.

Abnozmis: sine nozma. Horac⁹ libro Ser. Rusticus abnozmi sapiens.

Abnuo abnuis. nutū. et ab et nuo: significat capi- te aliquid semel nego / sūis et oculis et manibus id fieri possit. Nuere em apud veteres pro velle pone- batur. Unde nur⁹ r numen: quod est dei nutus: hoc est imperiū et potestas. Virgill⁹. Deo sine numine venti audetis. Nutus dō significat quod sit oculis / vel capite / vel manibus. Idē. Annuit: et totū nuta tremefecit olympū. Dicitur et pro voluntate que ex huiusmodi signo declinat: siue affirmādo / siue ne- gando. Lilius. Sub vmbra Scipionis ciuitatē do- minam obis terrarū latere nutus eius pro decretis patrum / pro populi iussis esse. Plinius libro primo epistolarij: docet nutū dici quando annuimus: renu- tū quando recusamus. Sic em ait. Nam ego quo- q simili nutu ac renutu respondere voto tuo possū. Suetonius dō in Telspa. nutū accipit. p renutu cū ait: Adolescentulū fragrantē vnguento cū pro impe- trata psecutura gratias ageret: nutu aspernatus voce etiā grauilissima increpuit. Valutē aliū oboluit. Litterasq reuocauit. A nu fit nutu nutas frequen- tatiuū: quod est sepe capite hmoi signū facio. Quā- doq etiam nutare ponitur pro moueri: et quasi rui- nā minari / tractū a motu capitis: quod inclinādo af- firmamus / concutiendo negare solemus. Unde nu- tare edificia dicimus: cū male solidata ruinā minit- tur. Transferē etiā ad animū: et pro titubare: id ē ou- bitare sumit in quā parte vtenū sit. Abnuo penul- tima producta: est sepe signo capitis vicinis quidpi- am nego. Plautus in captiu. Quid mihi abnutas? Cōtraria huic verbo abnuo sunt: nuu / annuo pro af- sentio: r nutu assensū presto / faueo. Annuo: signo ali- quo voluntatē meā ostendo: siue affirmē siue negem aliqd. Terē. Nihil nisi abiens mihi innuit. Renuo: refuto. Nonius inter nutare / nuere r nictare hoc in- teresse scribit: q nutare capitis sit inclinādo aut gy- rū mouendo. Nuere narū vel labioz. Nictare oca- loz patefaciēdo eos: aut claudendo / vel vtrūq vel alterā. Plaur⁹ i Atilia. Nec illa vili homini nutet / nictet / annuat. Hoc est. Nec capite signū faciat: nec facienti assentiat: nec oculis quicq indicet.

Aboleo aboles penultima corepta: leui. vel lni. etum vel itum. significat casu / rollo / abrado / destruo: vt ne

odor quide eius relinquatur. Lactan. libro. j. Dece-
ta est vt bi libri abolerentur.

Abolesco: ad nihilum redigo. Columella libro quar-
to. Eademq; nec in cibibus putrescit: nec siccitati-
bus abolescit.

Abolla: vestis senatoria: quasi abulla: q; vndiq; sit bul-
lata. Alii accipiunt abollam pro veste duplici pan-
no confecta: vt scholastica, et grece diploide: que etia
quandoq; p veste militari sumit: vt est apud Iuue-
nalis. Mescit cui dederat tyria crispin' abolla. Quia
doq; p veste cynici philofophi. Na greci milites et
philofophi palliati seu chlamydati incedebant. Cui
Martian' de cynico pbo. Egrea que nudi regit vroz
abolla grabati: quis χλαμυδα κλαμυδα λει-
ψεται απο του σουχλιαρε μν τροπη του νεισ μ
σημια ρε θιε ιμασια τηρδερω μοσι α. Ita scribit
Nicolaus Beticus et Boscopulus: et proprie
chlaena dicitur: id est sagu: supra vestisq; neq; chla-
mys significat id genus indumenti: quod vulgus ap-
pellat supponem: na greci no habebant: nec in gre-
cia etia istis teporibus vniuntur: vt ostendit Home-
rus vbiq; et ideo vide ne erres: sed vtebantur (vt ita
dica) vno correcto: vt videmus in Beticia.

Abominos penultima correpta: ex ab et ominos: de quo
infra. Est aut abominari execrari: fastidire: et quasi
p malo omine habere. Plinius. Abominamur rece-
dere aliquo ab epulis simul ferri solia: aut bibere qui
ua mensa vel reposito vroz tolli inauspicissimū iudi-
catur. Hege dicit βαλευστομα.

Abouines penultima correpta: quasi sine origine di-
ci sunt populi antiquissimi: qui tenuerunt agrū: qui
nūc e populi Romani: quia vagi et sine laribus erāt:
aut quasi quod pumi viti sunt tanq; editi sine patri-
bus: aut q; ex varia gentium colluione mixti erant.
Ia postea aduentu Aenge phrygius iuncti: latini
vno noie appellati sunt. Possunt et alia vbiā
abouines dici pumi cultores: ac si sint terra genti
boies a principio ibi comorantes ελληνιστι προ-
τερο γερεσ καλεουσαι προτεροσ και γερεσ
λεγουσαι και ευχωριο.

Abouio: eris. vel iris. abouitiū facio. Varro. Vinum
quod ibi natum sit in quodam loco si pregnās bibe-
rit fieri vt abouiat. Bellius libro. ij. Mituntur vt
fetus quoq; ipsi in corpore suo concepti abouiantur.
Hinc abouio abouit abouitiū: et abouitus. dicitur
q; no sit tempestiue ortus. Plinius. Exat in monu-
mentis medicorum: et quibus talia confectari cure
fuit vno abouio duodecim puerperia. Nonius. Ab-
ouio: etiam abouium facit: quod tamē ab ordio: ma-
gis est: et hāc inter abouitiū et abouitiū signat distantia:
q; abouitiū ille dicitur sit: qui est in primis mētib;
cū cōceptū exorditiū factū est. Abouitus. ppe tps pariē
dit: tunc em moit qd nascit: grece εκ τρωσ και δι-
citur: et inde εκ τρωσ και εκ τρωσ και ωσ abouitiū
dicitur ab εκ και τρωσ και.

Abouitiū abouitiū abouitiū: penul. produ. quod ab-
ouitiū facere potest. Plini'. Oritatio quide i eniū le-
talis est: sicut sternutale a coitu abouitiū.

Abouitiū idē qd abouitus. Hieronym' ad Pāma. Dū
crebus abouitis et expta fecunditate cōcepta iā despe-
rat liberos: passa est aliquid de Rachelis exemplo.

Abouitiōnis. idē quod abouitiū. Bellius lib. ij. Cum
abouitiō quibusdā nō parnis videret irēpestiuitas.
Per translationē. Li. p. Luc. posuit. Sed hec solu-
tio legatorū nō merces abouitiōnis appellāda sit.

Abouitiō is. iul. itū. immaturū fetū edo. Columella lib.
vij. Hec tū ea sola cā abouitiō: sed etia glans cū citra
fatiētatē data est. Est et abouitiō: deponēs.

Abouitiō abouitas: est eisdem significationis cum abou-
itiō: nam significat abouitiū facere. Julius firmicus

libro septo mathecos. Abouitiū filios geminos.
Abouitiō dis. penul. producta: de aliquo quidpiā aufe-
ro. Columella libro. ij. Bida et vetera: que falce am-
putari nō possunt: acuta dolabra abouitiō.

Abre: quasi pter rem: pter rationem. Hoc est inde-
cens pter ppositū sine causa. Suetonius in Au-
gusto: Et quando ad hoc ventum est: non abre fuerit
subtere: que ei priusq; nasceretur in ipso natali die
deinceps euenerunt: id est pter ppositū sine ratio-
ne sine incoeniēs. Lilius. Hec si omnis diuini hu-
maniq; lurz memoria aboleuit: noua pegrinaq; oia
piscis ac patrijs pferēdo: haud ab bre duri verbis quo-
q; ipis vt tradita nuncupataq; sunt referre.

Abre tua: significat a negocijs tuis familiarib' seu cō-
tra cōmodū tuum. Terentius in Heau. Tantū ne est
ab re tua tibi: aliena vt cures que nihil ad te attine-
re. Quic contrariū est ex re tua: quod est ex utilitate et cō-
modo tuo: sicut et republica: ex utilitate et cō-
modo publico. Idē dicit ex re: hoc est ex utilitate: vt. si cer-
tū petatur. l. e. est et. Vbi misere iudat interpretēs:
dubitan an legendū sit here pro hereliter et.

Abrenuncio abrenuncias: ex ab et re et nuncio: signifi-
cat a merenciano: amoueo: renuo. Et tam datus
q; accusatio iungitur.

Abripio abripis penultima correpta: quasi aufero est.
Nam de his dicitur que auferri possunt: vt vestis/ū
ber: et huiusmodi. Aliquādo abripere est vt abduce-
re: vt virum/mulierē/umenta. Terentius in Eunu-
cho. Ex artica hāc abrepta. Licc. ad Quirites. Hec
patiamini me a meis liberis abstractum: a coniuge
abreptū: ab aris focisq; innocentē protectū vitā de-
gere in exilio. Nam ab ppe rei ablationē denotat.
Quic contrariū est arripio: quod ex ad et rapio cōpo-
nitur: que attractionē significat. Unde et pro accipio
ponit. Cicero in Latone. Nō cani non rugge repente
auctozitate arripere possunt: sed honeste acta superi-
o: etas fructus caput auctozitatis extremos. Aliquā-
do significat vehemēter ad me rapio: vt sit cū celeri
quādā animi cōposiq; vehemētia ad nos trahim'.
Lilius libro primo. Tum Tarquinius necessitate:
iam etiam ipsa cogente vltima audere. multo et etate
et viribus validio: medium Seruium arripit: elatū
tumq; et curia in inferiozem partem per gradus deū-
cit. Aliquādo subito eleuo. Plautus in curcu. Vix
foras me arripui. Aliquādo celeriter rapere: inuade-
re. Virgilius. Hanc arripe velis.

Abrogo abrogas penultima correpta: infirmo. Ser-
uius. Abrogatur legi cum proius tollitur lex: deroga-
gatur cum pars sustollitur. Cicero ad Herennium.
Illa defensio tenuis est: cum ostenditur id factū esse
quod ea lex sanciat: cui legi abrogatū vel derogatū
sit. Dicimus autē: abrogatur legi: et abrogatur lex.
Interdū abrogare est per rogationē auferre. Cui cō-
trariū est arrogare. Lilius libro tertio. Et quicquid
vi tribunitia arrogatum esset: id comitijs ibi abro-
garetur. Interdum est simpliciter auferre. Cicero li-
bro primo ad Heren. Nā et periculum est nequā-
do plus minusve dicamus: et suspitionē affert audi-
toxi meditationis et artificij: que res fidē abrogat ora-
tioni. Abrogari quoq; (vt scribit Hel.) dicitur: qui
cū sui iuris sunt: in alienā sese potestātē tradunt: eiusq;
q; rei ipsi auctores sunt.

Abrotanū penultima correpta: herba calide virtutis.
Abrotan'. Abrotanū egro nō audec nisi q; didicit da-
re. Sed Veti' amilin' li. j. simpliciu: multa d abrota-
no: et Galenus de simplici medicina: et diascorides.
Abrodier' cognomē fuit Alystis pictoris nobilissimū:
qd latine significat delicatū atq; elegās. Talē autē se
ipse putauit berculēq; pingi fecit: afferēs eū a se ta-
lē pictū qualē sepe in quiete vidisset.

et Lucillus Theon et Sophocleus eius interpres libro quarto argonauticorum. Plurimi fuerunt qui apud grecos argonautica scripserint: et dicunt Jasona Deceam ad phacaras adduxisse ad huc intacta: et Absyrtus frater grandi multitudinis armatorum sorore est et Jasona subsecutus: adeo qd Arete vxor Alcinoi regis phacaram ipse rex determinauerunt reddi si intacta esset. Quo cognito secum dormiuit: et eo modo habuerunt recedendi facultate. Fuit insuper absyrtus scriptor grecus miris: qui scripsit de medicadis equis: et de cura animalium: et eorum medicina: eorum pulcherrimum et emendatissimum habet Antomus vicecomes vir et magnifice ita bonarum litterarum studii oris in Dediolano: et studiosorum fauor summus.

Absyrtides insule sunt in adriatico mari. Plinius hinc. Absyrtides a Phaijs dicitur a fratre Dedee ibi interfecto nomine absyrtis. Pomponius in adriatico sunt absyrtis celadula absyrtis illa.

Abundo abundas: et ab et vndo. Unde sunt et eundem et inundo. Est autem abundare affluere: et supra modum aliquem quippiam possidere. Tractum ab amnibus: qui quo magis augentur imbibus: eo maioribus et crebrioribus vndis eriguntur. Dicit etiam quis abundare: qui successu prospero affluit. Terentius in Phormione. Amore abundat antipho. Dicitur etiam ego abundo pecunia: et pecunia abundat mihi. Augustinus libro confes. Ma id furatus sum quod mihi abundat. Statius in Achilleide. cum aculatio vno sanguine teucros undabat campos. Hinc abundas pro diuite pecunioso: potente: proficiente.

Abundantia/opulencia/saticitas. Abundanter ab abundans aduerbium. Abundare ab abundo: significat copiose satis superque. Et undare: valde vndare siue aluendum exire. Ambrosius. Cito lutum colligit amnis exundans. Inundare: intus vel valde vndare: id est implere. Idem. Denique ebrii putabantur: quibus spiritus sanctus inundabat. Quandoque absolute ponitur pro crescere: et extra aluam verari. Plinius. Ante hinc hilus inundaret. Quandoque pro abluere: et accusatio iungitur. Idem. Agros et fata inundauit. Hinc inundatio pro diluio: et per translationem pro abundantia et multitudine: vt apud Esaiam. Inundatio camelorum operiet te.

Aburo: penultima producta: in vsum consumo. Plautus in Aulularia. Ubi illa qd dedi ante. Abula na si ea durarent mihi: mulier mitteretur ad te. Sepius tamen in mala parte: et perperam siue nimis licenter vto: significat: vt sit cum vitium aliqua re contra id ad quod est instituta. Et si in templo negotia secularia tractemus: dicemur templo abuti. Cicero. Moli abuti nimis patientia nostra. Donatus. Vitium cum bono: Abutimur cum iniuria. Vitium his rebz que nobis vtilibus permanet: Abutimur his que nobis vtilibus perent. Et quo vtilis et abusus videtur contraria. Nam vtilis est ager: domus: abusus vitium/oleum: et huiusmodi. Cicero. Non debet inquit ea mulier: cui vir bonorum suorum vsum legauit: cellis vinaris plenis relicto: putare id ad se pertinere. vtilis enim non abusus legatus est. Per translationem quo de tempore et labore dicitur abuti: cum tempus in aliqua re magno cum sudore postu frustra contriuius. Terentius. Nam in scribendis prologis opera abutitur: id est tempore et labore. Dicitur autem Aburo: hac re et hanc rem. Plautus in Bac. Nos aurum abulos. Hinc abusus abusa abusus abusus abusus: et abusus. Abusue aduerbium: quod est improprie: et contra naturam vsum.

Abydos penult. produ. vrbz Asiae Milesis condita: Hyperi regem permissit: qui totius Troadis imperium habuit. Cui Sestos in Europa opponitur

intercedite angusto mari a casu vginis Bellephoro nuncupato. Id cum Asia ab Europa diuidat. Acria potest conuenit. Hinc Abydenus nomen. veluti Leander abydenus dicitur. Unde et Diodorus Siculus. εν η καί αβυδος ερασιον ευυδπιτοριου υει τοσσεισι ποληισ. Et subdit. ημεροισι τοις ερασιον ολεπολιεθρον αβυδου αμφοτερον πωλιων περικαλλεσ αστερεσ αμφοτεροισι αλληλοισι.

Abyssus est immensa quedam profunditas: et incompenetrabilis: et incoprehensibilis: et maxime in aquarum multitudine. Ibi enim altitudo inquit Augustinus: ibi profunditas: que penetrari vsq ad fundum non potest. Omnis aqua/omnis humida natura et substantia circumquaque diffusa per maria et flumina: et antra et occulta simul vno nomine abyssus vocatur. Ambrosius libro de examer. Abyssum et multitudinem et profundum aquarum dicit lectio euangelica docet: vbi rogabant saluatoris demonia: ne iuberet illis vt in abyssum irent.

A ante L

Acconiunctio copulatiua est: vt doctus acultus est. Aliquando aduerbium est: et accipit pro qd: vt haud secus ac iusti faciunt. Aliquando sicut docet Donatus significat contra qd. Terentius in Andria. Melicio quid tibi sum oblitus hodie: ac volui dicere.

Acachia a grecis dicitur succus et pomis epellius arboris Siliconica: corrupte vulgo siliqua appellantur quonia ακακία dicitur innocencia.

Academia: locus nemoziosus ab Athenis mille passibus distans: ab Academio heroe vt Eupolidi placet sic appellatus: gymnasium Platonis celebratissimum. Horatius. Atqz inter siluas Academici querere verum. Ibi natus est Plato: vbi cum philosopharentur: studendi vsus et discipulorum frequentia: moxqz celebratae insignis fuit. Unde Academia philosophi: sicut et areopagus ab Areopago. Fuit et Academia villa memorata digna: ab Acaerno lacu puteolos tendentibus imposta litore: celebrata porticus et nemoz: qua Cicero Academia vocabat ab exemplo Athenarum: ibi copositis voluminibus esedemini: in qua et monumenta sibi extruxerat. Eratqz Academia gymnasium inferius: cui superiori gymnasio nomen esset lyceum: que et inferior ambulatio et superior dicebantur. Lyceum quo a nomine scholarchistotelic. Maius nominis Academia penultima producit a Licerone. Inqz academia vniuersa nuncupata lyceo. Sic et in alio versu Laurei tullii. Atqz academie celebrata nomine villa. Verum alii ea corrigunt: vt etiam communis vsus seruat. Claudianus. In latia speris academia migrat Athenis. Sidonius. Obuert et qd totis academia lectis. Ratio est: quia est vna de dichronis. Sic Virgilius de lyceo.

Achantus puer in flore sui nominis conuerius. Virgilius. Et circumterti croceo velame Achanto. Plinius libro. xxi. docet achantum esse herbam rotariatam lato longoque folio marginea crepidinam vestientem. Inde ponitur pro seruo ornato. Quidam putant herbam esse similem spingalbe: et habere folia minora et aculeata lanugine. Serui. in Dollione dicit esse arboris semp florentis: quasi spinis plena. Ma est spinosa: que et in cyrenaica insula abundat. Virgilius libro secundo Georgico. Et baccas semp frondentes achanta. Est etiam hoc nomine oppidum in Macedonia siue Aetolia: qd est vrbz Thamanum: in qua mutas efficitadas Stephanus auctor grecus scripsit.

Acanthis acanthidis: auis stridula: que et carduelis: que spinis et carduis patitur. Nam ακανθία acanthida spinis: ακανθία spinium. Virgilius libro tertio